

NICOLAE ESINENCU
VIAȚA ȘI OPERA LITERARĂ
(CA) ÎNTR-O CARTE

ANTOLOGATOR VITALIE RĂILEANU

OPERA OMNIA
DICȚIONAR

TIPO MOLDOVA

NICOLAE ESINENCU
VIAȚA ȘI OPERA LITERARĂ
(CA) ÎNTR-O CARTE

ANTOLOGIE DE CRITICĂ LITERARĂ

ANTOLOGATOR VITALIE RĂILEANU

Colecția OPERA OMNIA

- D I C Ț I O N A R -

TIPO MOLDOVA

Prezentul volum a fost realizat în Laboratorul de cercetări literare și biobibliografie al Filialei „Onisifor Ghibu” a BM „B.P. Hasdeu”, Chișinău.

Concept, elaborare, antologare de: Vitalie Răileanu, critic și istoric literar

Coordonator: conf. univ. dr. Lidia Kulikovski

Bibliografie selectivă: Margareta Cebotari

Tehnoredactare: Aurelia Galițchi-Staci

Redactor : *Aurel Ștefanachi*

Coperta : *Andrei Ștefanachi*

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

NICOLAE ESINENCU-VIAȚA ȘI OPERA LITERARĂ (CA)

ÎNTR-O CARTE / Vitalie Răileanu (antologator). - Iași : Tipo Moldova, 2016

Bibliogr.

ISBN 978-606-676-932-7

821.135.1.09

© Tipo Moldova

Editura TipoMoldova este recunoscută academic de Consiliul Național al Cercetării Științifice pentru domeniile filologie (PN-II-ACRED-ED-2012-0285) și istorie și studii culturale (PN-II-ACRED-ED-2012-0355).

Iași, 2016

Editura ***Tipo Moldova***,

E-mail: office@tipomoldova.ro

www.tipomoldova.ro

CUPRINS

Vitalie Răileanu. <i>Argumentul antologatorului</i>	7
Vitalie Răileanu. <i>Itinerar biobibliografic</i>	9
Ion Ciocanu. <i>Poezia lui Nicolae Esinencu între ariditate și sugestie</i>	16
Capitolul I. CADENȚA DEVENIRII	23
§ 1. Un debut fulminant privit contradictoriu	24
Vasile Coroban. <i>Nicolae Esinencu: Antene</i>	25
Mihai Cimpoi. <i>Nicolae Esinencu: Portocala</i>	26
Valeriu Senic. <i>Între căutări și revelații</i>	27
Mihail Dolgan. <i>Și-un bob de rouă răsfrânge cerul...</i>	31
Mihail Dolgan. <i>Discuția în contradictoriu și temeinicia argumentului</i>	41
§ 2. În dioptria recenziilor interne	49
Mihail Dolgan	
<i>Recenzie la manuscrisul Antene</i>	50
<i>Recenzie la manuscrisul Cerc vicios</i>	52
<i>Recenzie la manuscrisul Dealuri</i>	56
Anatol Gavrilov	
<i>De la „gen oropsit” la gen combatant (fragmente)</i>	60
§ 3. Schițe pentru un portret scriitoricesc	65
Mihai Cimpoi. <i>Copilul teribil și disciplina mondială</i>	66
Vasile Bahnaru. <i>Fire neostenită și spirit mereu</i>	69
Anatol Ciocanu. <i>Să ne crească iarba!</i>	71
Nicolae Popa. <i>Copil teribil la 70 de ani</i>	74
Catinca Agache. <i>Schiță de portret: Nicolae Esinencu</i>	76
Ion Rotaru. <i>Nicolae Esinencu (portret literar)</i>	78
Gheorghe Chira. <i>Nicolae Esinencu (portret literar)</i>	82
Vitalie Răileanu. <i>Nicolae Esinencu – omul scriitor</i>	86
Vitalie Răileanu. <i>Nicolae Esinencu și frumoșii-dalbi ani</i>	92

Capitolul II. EUL SCRITORICESC ESINENCUEAN.....	95
§ 1. Studii șireferințe critice.....	96
Mihail Dolgan. <i>În opoziție cu buzduganul metaforei paradoxale.....</i>	97
Vlad Pâslaru. <i>Ființarea în spațiul nelocuit.....</i>	100
Ion Ciocanu. <i>Arta dramaturgică a lui Nicolae Esinencu.....</i>	112
Adrian Dinu Rachieru. <i>Un om liber: Nicolae Esinencu.....</i>	120
Ion Simuț. <i>Inconformistul subversiv.....</i>	123
Ioan Holban. <i>Nicolae Esinencu.....</i>	127
Irina Condrea. <i>Efectul hic et nunc în proza scurtă a lui Nicolae Esinencu.....</i>	132
Elena Țau. <i>Resurse și valori ale analiticului în nuvelistica lui Nicolae Esinencu.....</i>	138
Victoria Fonari. <i>Nicolae Esinencu și alchimia fericirii: între Cronos și Eros.....</i>	143
Svetlana Șoproncu. <i>Surpriza paradoxului la Nicolae Esinencu.....</i>	153
Anatol Moraru. <i>Nicolae Esinencu – spirit nonconformist.....</i>	161
Anatol Moraru. <i>De ce au murit dinozaurii sau despre o poetică „tutti-frutti”.....</i>	166
Valeri Lâsenko. <i>Zâmbetul enigmatic al lui Nicolae Esinencu.....</i>	170
Vitalie Răileanu. <i>Nicolae Esinencu: naratorul și realitatea narațiunii.....</i>	176
Vitalie Răileanu. <i>Viața-prin-poeme.....</i>	179
Lucia Bunescu. <i>Capacitatea de rezistență a realității.....</i>	182
§ 2. Recenzii și cronici literare.....	185
Ion Ciocanu. <i>Aluzia în romanul Vin chinezii! de Nicolae Esinencu.....</i>	187
Tudor Palladi. <i>Dialectica și rațiunea poeziei ironice.....</i>	192
Gheorghe Mazilu. <i>A experimenta.....</i>	197
Gheorghe Mazilu. <i>Stai să-ți mai spun.....</i>	199
Vlad Sorianu. <i>Nevoia de exorcizare.....</i>	201
Mircea V. Ciobanu. <i>Vin chinezii! (roman).....</i>	204
Alexandru Vaculovski. <i>Tunelul lui Esinencu.....</i>	206
Vitalie Răileanu. <i>Reflecții ne-filosofice sau Cum să-l percepem pe Moș Găbjilă Filosoful...208</i>	208
Vitalie Răileanu. <i>Nicolae Esinencu – vânzătorul de adevăr.....</i>	211
Vitalie Răileanu. <i>Scrivor cu vocație „inconverabilă”.....</i>	216
Vitalie Răileanu. <i>Materia poemelor esinencuene.....</i>	220
Diana Ungureanu. <i>Vin chinezii! – un antidot la confuzie și uitare.....</i>	222

§ 3. Nicolae Esinencu – omul cinematografiei.....	227
Ana-Maria Plămădeală. <i>Filmul esinencuean.....</i>	229
Ana-Maria Plămădeală. <i>Scriitorul Nicolae Esinencu la răscrucea neoromantismului și postmodernismului</i>	231
Oleg Tulaev. <i>Nicolae Esinencu – homo ludens la sfârșit de mileniu.....</i>	242
Irina Meagkova. „ <i>Moldova-film</i> ”: <i>dar și filmul moldovenesc.....</i>	244
Vlad Olăresu. <i>Vâltoarea.....</i>	247
Gheorghe Vodă. <i>O gură de aer cinematografic</i>	248
Capitolul III. ESEURI LITERARE SEMNATE DE COLEGII DE BREASLĂ.....	251
Vasile Coroban. <i>Slobozenia și opreliștile umorului.....</i>	253
Victor Teleucă. „ <i>Dacă ați putea să nu mai muriți...</i> ”	256
Arcadie Suceveanu. <i>Omul-spectacol.....</i>	258
Andrei Țurcanu. <i>Poetul-scandal Nicolae Esinencu.....</i>	261
Nicolae Leahu. <i>Poezia basarabenilor de la facere la re-facere și (pre)facere. Nicolae Esinencu.....</i>	263
Gheorghe Vodă. <i>Teribil copil!.....</i>	264
Ioan Nistor. <i>Nicolae Esinencu: disciplina mondială.....</i>	266
Anatol Ciocanu. <i>Fascinația prozei de argument.....</i>	269
Pavel Proca. <i>Eu voi rămâne Esinencu Nicolae.....</i>	272
Iulian Filip. <i>Copilul teribil, căruia nu-i e totuna în ce lume a căzut și are probleme cu linia dreaptă, cu cercul și cerul.....</i>	275
Lidia Codreanca. <i>Copilăria ține cerul de ață.....</i>	278
Iacob Burghiu. <i>Curajul de a fi ironici.....</i>	280
Emilian Galaicu-Păun. <i>Trebuie să poarte un nume.....</i>	282
Vitalie Răileanu. <i>Ochiul artist al poetului Nicolae Esinencu.....</i>	286
Capitolul IV. CONFESIUNI: ȘASE DIALOGURI INEDITE	289
Valeria Grosu. <i>Dialog cu Nicolae Esinencu despre discipline.....</i>	292
Pavel Păduraru. <i>Nicolae Esinencu: „Sunt al treilea om al gândirii naționale!”.....</i>	297
Vitalie Răileanu. <i>Nicolae Esinencu: „Când m-am născut, m-au înconjurat personalități mari și tari”.....</i>	301

Antonina Sârbu. <i>Nicolae Esinencu: „Timpul meu e un pumn de cireșe”</i>	304
Gheorghe Budeanu. <i>Nicolae Esinencu: „Bucurați-vă, dragii mei, de frumusețea pământului”</i>	313
Vitalie Răileanu. <i>În dialog cu Nicolae Esinencu</i>	319
Capitolul V. ÎN LOC DE CONCLUZII	321
Andrei Țurcanu. <i>Un spectacol de zile mari pentru toate anotimpurile: Nicolae Esinencu</i>	323
Capitolul VI. NICOLAE ESINENCU – POET, PROZATOR, DRAMATURG, SCENARIST	325
Margareta Cebotari. <i>Bibliografie selectivă</i>	327